

Най послѣ има юопѣ единъ способъ, който може да ся употребява винагы — това е пренасяннето на хронометрѣтѣ. Като натѣкмимъ (курдисаме) хронометрътъ споредъ звѣздното време на едно място и го занесемъ въ друго, можемъ на право да сравнимъ показанията му съ показанието на звѣздный часовникъ на второто място и изъ тѣзи разлика да изведемъ разликата на дължината на дѣйтѣ мяста. Разумява ся, тѣчността на резултатътъ въ той случай зависи главно отъ неизмѣняемостта на вървежътъ на употребений хронометръ; иъ защото този способъ е твърдѣ сгоденъ, отъ туй той по на често отъ другътъ ся употребява при морскытѣ пѫтувания.

25. Най казахме, че на сяко място върху земѣтѣ сътвѣтствува свое звѣздно време; сѫщото тряба да ся каже и за слѣнчевото. Въ гражданский животъ часоветѣ ся считатъ по слѣнцето, и най наричаме пладия онзи моментъ, когато слѣнцете у насъ ст҃пва върхъ меридианътъ. Нѣ ако слѣнцето ся намира у насъ върху меридианътъ, тогава въ онъя мяста, кои ся намиратъ къмъ O , то вече е минало презъ меридианътъ, а въ онъя мяста, кои ся намиратъ къмъ W , още не е стигнало до меридианътъ. Тѣй, когато въ Москвѣ е пладия, въ Петербургъ е $11\frac{1}{2}$ часа (по Европ.); когато въ Лондонъ е 8 часа сутрѣн., то на Островъ Ситхъ е средь-нощъ и тѣй на татъкъ. Отъ разликата на времето въ различни мяста на земнъ шаръ, зависи слѣдящото забележително обстоятелство. Ако обиколимъ земята по направление отъ O къмъ W , то когато ся върнемъ на задъ, най ще считаме единъ день по малко срѣщу онова време, което ся счита въ онова място, отъ дѣто еме най излѣзли, и наопакы, ще дадемъ единъ излишенъ день, ако тръгнемъ отъ W къмъ O . За да си обяснимъ това, нека кажемъ, че пѫтикуть, като тръгне отъ някое място по пладия, мърда ся къмъ W съ сѫщо такава скоростъ, съ къквато слѣнцето ся мърда за едно съ небеснъ сводъ около земята. При това предположение, той ще избиколи земята за 24 часове и ще глѣда слѣнцето винагы въ меридианътъ; а слѣдователно, когато ся върне на мястото си той ще счита пладия сѫщыйтъ день, въ който е излязъл; между това въ мястото на излазянното ще ся мине цяло дененощие, слѣнцето ще сваре да залѣзе, послѣ пакъ ще истече и ще на-